

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa K. W. – W.
przeciwko P. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 lutego 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 2 kwietnia 2019 r., sygn. akt [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powódka K. W.-W. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]. z dnia 2 kwietnia 2019 r., którym zmieniono wyrok Sądu Okręgowego w P. z dnia 27 lutego 2018 r. poprzez ustalenie początkowego terminu ustawowych odsetek za opóźnienie na dzień 3 sierpnia 2017 r.

Sąd Najwyższy, oceniając – na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. – skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

W niniejszej skardze oparto się na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c., podnosząc, że w sprawie występuje następujące istotne zagadnienie prawne: *czy wezwanie do zapłaty odszkodowania skierowane do pozwanego przed wytoczeniem powództwa, dla wywarcia skutków z art. 455 k.c.,*

tj. wywołania stanu wymagalności świadczenia i ewentualnego popadnięcia dłużnika w stan opóźnienia ze spełnieniem świadczenia, musi odpowiadać co do wysokości zgłoszonego żądania wysokości szkody ustalonej w ramach późniejszego postępowania sądowego i czy wezwanie takie musi być – w zakresie wysokości żądanego odszkodowania – oparte o niezależne od kierującego wezwaniem oszacowanie powstałej szkody? Skarżąca wskazała także, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w wyniku naruszenia art. 455 k.c. w postaci przyjęcia przez Sąd drugiej instancji, że przedsądowe wezwanie do zapłaty skierowane do pozwanego nie wywołało skutków przewidzianych w tym przepisie.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno w zasadzie spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. – zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z dnia 14 września 2012 r., I UK 218/12 – nie publ.), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z dnia 24 października 2012 r., I PK 129/12 – nie publ.). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14, BSN 2014, nr 11, s. 7), który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13, nie publ.). Istotne zagadnienie prawne należy bowiem postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14 – nie publ.). Kolejnym niezbędnym elementem uzasadnienia tej przesłanki jest wskazanie przepisu prawa, który wzbudził poważne wątpliwości (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2014 r., II PK 257/13, nie publ.),

a także różnych możliwych sposobów jego interpretacji, wynikających z judykatury lub piśmiennictwa, w tym również zajęcia przez samego skarżącego stanowiska co do rozstrzygnięcia sprawy oraz przyczyn wadliwości zaskarżonego orzeczenia (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2013 r., III SK 54/12, nie publ.). Wymagania tego nie można zastąpić postawieniem samych pytań do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., I PK 52/11, nie publ.). Jednocześnie zagadnienie prawne może zostać uznane za istotne tylko wtedy, kiedy Sąd Najwyższy nie wyraził jeszcze stanowiska w związku z przedstawionym problemem, a w przypadku istnienia rozstrzygnięcia problemu – nie zaszły żadne okoliczności faktyczne uzasadniające jego zmianę (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP 2003, nr 13, poz. 5).

Zagadnienie prawne sformułowane przez skarżącą nie spełnia powyższych wymagań. Istotą problemu związanego z sądowym ustalaniem wysokości należnego odszkodowania nie jest zakres jego kwotowej zbieżności z początkowym żądaniem strony powodowej. Fakt wystąpienia takiej zbieżności nie musi bowiem świadczyć o tym, że wysokość poniesionej szkody była w jednoznaczny sposób znana przed wszczęciem postępowania sądowego. Ta ostatnia okoliczności zaś – zgodnie z ustaloną linią orzecniczą Sądu Najwyższego – przesądza o tym, czy od zasądanego odszkodowania należą się odsetki za opóźnienie od dnia sformułowania żądania czy też od dnia zapadnięcia wyroku (por. np. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 6 września 1994 r., III CZP 105/94, OSP 1995, nr 4, poz. 92 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2018 r., III CSK 167/18, w którym Sąd Najwyższy jasno stwierdził, że linię orzecniczą wiążącą początkowy termin naliczania odsetek za opóźnienie z datą wyrokowania należy uznać za utrwaloną). Z tej przyczyny przedstawione zagadnienie prawne nie odznacza się cechą nowości, a problem został już dostatecznie wyjaśniony przez Sąd Najwyższy.

Z kolei dla skutecznego powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca

2016 r., IV CSK 729/14 oraz z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15 – nie publ.). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna bez głębszej analizy przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym – jego zdaniem – Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią juretryczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2013 r., I UK 214/13, nie publ.).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w zakresie przyczyny z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zostało oparte na tych samych okolicznościach, którymi skarżąca uzasadniała występowanie istotnego zagadnienia prawnego. Taki sposób rozumowania opatrzony jest błędem logicznym, nie sposób bowiem przyjąć, że te same okoliczności ilustrują naruszenie przepisów prawa widoczne bez głębszego namysłu dla przeciętnego prawnika, a jednocześnie uzasadniają występowanie potrzeby rozwiązania skomplikowanego zagadnienia przez Sąd Najwyższy (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2008 r., III CSK 64/08 oraz z dnia 16 maja 2018 r., II CSK 12/18 – nie publ.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

aj